

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Craffu Partneriaethau
Dyddiad y Cyfarfod:	14 Mawrth 2013
Aelod Arweiniol:	Aelod Arweiniol dros Barth y Cyhoedd
Awdur yr Adroddiad:	Cyfarwyddwr Corfforaethol Uchelgais Economaidd a Chymunedol
Teitl:	Gwasanaeth Cynllunio Argyfwng Rhanbarthol Arfaethedig

1. Beth yw byrdwn yr adroddiad?

Mae gwaith wedi bod yn mynd rhagddo ymhlith 6 Chyngor Gogledd Cymru er 2010 i werthuso manteision sefydlu gwasanaeth Cynllunio Argyfwng rhanbarthol. Mae'r adroddiad yn crynhoi'r gwaith hwnnw ac yn nodi argymhellion yr achos busnes terfynol i symud i sefydlu gwasanaeth Rhanbarthol.

2. Beth yw'r rheswm am lunio'r adroddiad hwn?

Bydd adroddiad gyda'r achos busnes terfynol ar gyfer gwasanaeth cynllunio argyfwng rhanbarthol yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet ei gymeradwyo ar 19 Mawrth. Gwahoddir Craffu Partneriaethau i ystyried yr argymhellion a rhoi sylwadau i gynorthwyo'r Cabinet gyda'i benderfyniad.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor Craffu Partneriaethau'n ystyried y wybodaeth a ddarparwyd ac yn rhoi sylwadau ar yr argymhellion i'w cyflwyno i'r Cabinet.

4 Manylion yr Adroddiad

- 4.1 Yn ei gyfarfod ar 19 Mawrth 2013, gofynnir i'r Cabinet gymeradwyo argymhellion achos busnes terfynol ar greu gwasanaeth Cynllunio Argyfwng Rhanbarthol.
- 4.2 Mae Cynllunio Argyfwng yn wasanaeth ar wahân ond hanfodol. Gosodir crynodeb o'r trefniadau presennol yn Atodiad 1. O gofio'r cyfrifoldebau cynyddol dros y blynyddoedd diwethaf, mae'r gwasanaethau wedi dod dan bwysau. Mae gwydnwch a defnydd gorau o adnoddau'n heriau i'w bodloni.
- 4.3 Gan gofio hyn, comisiynodd Brif Weithredwyr y chwe chyngor ddatblygiad a phrofi achos busnes ar gyfer un gwasanaeth, gyda thimau isranbarthol, a phresenoldeb swyddog ym mhob awdurdod i sicrhau arbenigedd a gwybodaeth leol a pharhad gwasanaeth lleol.
- 4.4 Ers hynny, mae Compact y Llywodraeth Leol – Llywodraeth Cymru wedi cynnwys cynllunio argyfwng fel gwasanaeth cydweithredol rhanbarthol a argymhellir.

- 4.5 Mae'r achos busnes terfynol (sydd ynghlwm fel Atodiad 2) yn seiliedig ar ddadansoddiad llawn o gostau a buddiannau sefydlu Gwasanaeth Rhanbarthol, ac mae'n argymhell mabwysiadu gwasanaeth rhanbarthol gyda: -
- strwythur isranbarthol - dau hwb yn cwmpasu 3 Chyngor yr un
 - bydd un both dan arweiniad Rheolwr Rhanbarthol a'r llall gan Ddirprwy
 - Swyddog Cynllunio Argyfwng ym mhob awdurdod lleol
 - polisïau , prosesau a chynlluniau cyffredin ac adnoddau a rennir mewn un strwythur rheoli.
- 4.6 Byddai'r swyddog lleol yn gyfrifol am: -
- a) Gysylltu â rheolwyr, gweithwyr ac aelodau etholedig yn eu hawdurdod cynnal
 - b) Cefnogi adnabod risgiau'n lleol
 - c) Rhoi cynlluniau argyfwng ar waith
 - d) Datblygu cynlluniau parhad busnes lleol
- 4.7 Byddai'r swyddogion both isranbarthol:-
- a) yn cyflwyno cynlluniau
 - b) yn darparu hyfforddiant
 - c) yn datblygu ac yn cyflwyno ymarferion profi
 - d) yn gweithio gyda'r Fforwm Gwydnwch Lleol
 - e) yn darparu cefnogaeth weinyddol a rheoli.
- 4.8 Byddai'r gwasanaeth rhanbarthol yn cael ei gomisiynu a'i oruchwylio gan fwrdd gweithredol o swyddogion comisiynu. Byddai adroddiadau perfformiad cyfnodol yn cael eu gwneud i'r awdurdodau cyfansoddol ar gyfer atebolrwydd.
- 4.9 Mae'r achos busnes yn nodi y bydd y model newydd yn dod â mwy o wydnwch a gwell arbenigo, mwy o gysondeb, dull gwell o rannu arfer gorau, gallu a medr. Bydd yn galluogi hefyd gwell cyswllt gydag ymatebwyr allweddol eraill trwy'r Fforwm Gwydnwch Lleol a bydd yn darparu mwy o allu i weithio gyda rheolwyr gwasanaeth ar draws pob awdurdod lleol i gryfhau'r trefniadau ymateb.
- 4.10 Mae'r cynigion yn awgrymu arbedion cyffredinol yn y pen draw o hyd at £75,000 am oddeutu 10% o'r gost. Gallai arbedion pellach fod yn bosibl o lai o ddyblygu. Ar ôl i'r gwasanaeth gael ei sefydlu, bydd ystyriaeth yn cael ei rhoi i botensial gwasanaethau ar y cyd gyda Heddlu, Tân ac Iechyd.
- 4.11 Mae angen i'r cynnig ystyried cytundeb y Compact i sefydlu gwasanaeth a rennir rhwng yr awdurdod lleol yn 2013 ac ystyried sefydlu gwasanaeth ar y cyd sy'n gwasanaethu awdurdodau lleol, yr Heddlu, Tân a phartneriaid eraill erbyn mis Medi 2015.
- 4.12 Mae Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru wedi cynnig £35 mil o'r Gronfa Wella i gynorthwyo Gogledd Cymru wrth reoli'r trawsnewid i'r gwasanaeth rhanbarthol. Mae Cyngor Sir y Fflint yn gweithredu fel yr awdurdod arweiniol i'r prosiect.
- 4.13 Gofynnir i'r Cabinet gefnogi'r argymhelliad i sefydlu ac ymuno â gwasanaeth Cynllunio Argyfwng Rhanbarthol ar y sail:-

- a) bydd y gwasanaeth newydd yn cael ei sefydlu ar sail cost niwtral a bydd yn anelu at arbedion blynyddol o oddeutu 5% - 10% ar gostau presennol (£35-£75,000 y flwyddyn)
- b) bydd y gwasanaeth yn cael ei gomisiynu gan fwrdd rheoli sy'n atebol i'r cynghorau cyfansoddol gyda Bwrdd Cymunedau Diogelach Gogledd Cymru'n darparu goruchwyliaeth ranbarthol
- c) bydd Sir y Fflint yn arwain y trawsnewid i'r gwasanaeth newydd ac yn ei gynnal
- d) bydd cost y gwasanaeth newydd yn cael ei adennill gan bartneriaid ar sail y boblogaeth
- e) bydd gweithrediad yn cynnwys trefniadau trawsnewidiol i sicrhau nad oes yr un awdurdod yn talu mwy na chost bresennol y gwasanaeth
- f) bydd y model cyflogaeth yn cael ei benderfynu fel rhan o'r cynllun trawsnewid
- g) bydd gweithwyr presennol yn cael ystyriaeth ymlaen llaw am swyddi yn y strwythur newydd a bydd y gwasanaeth newydd yn cael ei weithredu mewn ffordd sy'n mwyhau cyfraddau cadw ac ail-leoli staff.
- h) bydd y Tîm Gweithredu'n diogelu'r gystadleuaeth ar gyfer y swyddi uwch yn y fframwaith ystyriaeth ymlaen llaw.
- i) bydd pob Awdurdod Lleol yn enwebu cynrychiolydd i Dîm Gweithredu. Bydd y Tîm Gweithredu'n cynorthwyo wrth benodi'r Rheolwr Prosiect dros dro.

4.14 Mae'r prosiect yn gweithio i'r llinell amser ganlynol:-

- mae'r cynghorau'n cytuno i ymuno â gwasanaeth rhanbarthol erbyn diwedd mis Mawrth 2013
- dechrau briffio ac ymgynghori â staff ar yr achos busnes a'r cynigion yn ystod mis Chwefror 2013
- bydd pob Cyngor yn enwebu Tîm Gweithredu erbyn mis Chwefror 2013
- penodir rheolwr prosiect i gyflwyno'r prosiect erbyn diwedd mis Mawrth 2013
- penodir Rheolwr a Dirprwy Reolwr Rhanbarthol erbyn mis Mehefin/Gorffennaf 2013
- cytuno model cyflogaeth erbyn Mehefin/Gorffennaf 2013
- creu strwythur gweithredol, prosesau gweithredu, datblygu'r gyllideb fanwl a dynodi adeiladau'r prosiect erbyn mis Medi 2013
- datblygu Cytundeb Lefel Gwasanaeth a chytundeb Partneriaeth erbyn mis Medi 2013
- dewis gweithwyr a chadarnhau cyflogaeth gyda'r endid newydd a wnaed erbyn mis Medi 2013
- gwasanaeth newydd mewn grym o fis Hydref 2013 ymlaen.

4.15 Gofynnir i'r Cabinet hefyd ddirprwyo awdurdod i gymeradwyo'r trefniadau trawsnewid manwl i'r gwasanaeth newydd ac ymgymryd â'r holl dasgau

angenrheidiol i sefydlu'r gwasanaeth newydd i'r Prif Weithredwr trwy ymgynghori â'r Aelod Arweiniol.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae'r cynnig hwn yn cyfrannu at y bwriad cyffredinol i Gyngor Sir Ddinbych fod yn Gyngor Gwych, Agos at y Gymuned. Bydd yr argymhellion yn darparu gwasanaeth Cynllunio Argyfwng mwy effeithlon, effeithiol a gwydn.

6. Beth fydd y gost a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

- 6.1 Bydd gweithrediad y gwasanaeth yn cael ei ddylunio i fod yn niwtral o ran y gost i bob partner a bydd yn ymdrechu i gyflwyno arbedion i bob un o'r partneriaid mewn ystod gostyngiad o 5% - 10%.
- 6.2 Gallai fod rhywfaint o effaith Adnoddau Dynol wrth reoli trosglwyddiadau. Cyflogir y staff sydd wrthi'n darparu Cynllunio Argyfwng yn Sir Ddinbych gan Gyngor Sir y Fflint dan y cytundebau gwasanaeth a rennir cyfredol.
- 6.3 Mae'n bosibl i nifer fach o weithwyr ar draws y 6 Chyngor ddewis ymddeol yn gynnar neu ddiswyddo'n wirfoddol o ganlyniad i ad-drefnu'r gwasanaeth hwn. Bydd unrhyw gostau'n cael eu talu o arbedion y dyfodol.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd ar y penderfyniad?

Bydd gwella ansawdd Cynllunio Argyfwng yn cael effaith gadarnhaol ar grwpiau diamddiffyn mewn cymdeithas trwy leihau'r potensial o golli cartref, eiddo a niwed sy'n codi o argyfyngau.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd?

- 8.1 Datblygwyd yr achos busnes gyda Phenaethiaid y Gwasanaethau Cynllunio Argyfwng. Fe'i rhannwyd gyda Phrif Weithredwyr chwe Awdurdod Lleol Gogledd Cymru. Ymgynghorwyd hefyd â Gwasanaethau Heddlu a Thân Gogledd Cymru a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr.
- 8.2 Rhannwyd yr Achos Busnes gyda'r Grŵp Arweinyddiaeth Gwasanaeth Cyhoeddus sy'n goruchwyllo'r Compact cenedlaethol.
- 8.3 Bydd ymgynghoriadau'n cael eu cynnal gydag Undebau Llafur ym mhob awdurdod lleol fel y bo'n berthnasol wrth i'r model gwasanaeth newydd gael ei weithredu.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Nod y cynnig yw darparu Gwasanaeth Cynllunio Argyfwng mwy effeithiol a gwydn i bobl Sir Ddinbych am ddim cost ychwanegol.

Targedwyd arbedion blynyddol cymedrol o 5-10% a fydd yn cael eu defnyddio yn y lle cyntaf i dalu costau sefydlu posibl sy'n ymwneud â staff.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ni eu gwneud i'w lleihau?

Mae Rhan 10 yr Achos Busnes Terfynol yn cynnwys asesiad risg critigol.

11. Y Grym i wneud y Penderfyniad

Rhan 2 Deddf Argyfyngau Sifil Posibl 2004

Rheoliad 8 Deddf Argyfyngau Sifil Posibl 2004 Rheoliadau (Cynllunio wrth Gefn) 2005

Mae Erthyglau 6.1, 6.3.1 a 6.3.2(a) Cyfansoddiad y Cyngor yn gosod grymoedd y Pwyllgor a'i rôl mewn perthynas â'r maes hwn

Swyddog Cyswllt:

Cyfarwyddwr Corfforaethol Uchelgais Economaidd a Chymunedol

Ffôn: 01824 706061